RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2006/005 Mo

i n d e k l a c h t nr. 2005.2956 (076.05)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager heeft met ingang van 15 mei 2002 bij verzekeraar een w.a.-/casco verzekering gesloten voor zijn personenauto, een Audi TT Coupé, van het bouwjaar 1998, op basis van 12.000 per jaar met de auto te rijden kilometers. De auto is op 9 juli 2002 ontvreemd. Een door verzekeraar daarna ingeschakelde expert heeft de waarde van de auto vastgesteld op een bedrag van € 26.000,- incl. BTW. De expert heeft voorts gerapporteerd dat de - diefstalgevoelige - auto was voorzien van een door de fabriek gemonteerd alarmsysteem, maar dat dit geen SCM Klasse 3 goedgekeurd alarmsysteem is. Voorts heeft de expert gerapporteerd dat klager heeft verklaard dat met de auto jaarlijks 45.000 à 50.000 kilometer zou worden gereden en dat klager voorafgaande aan de diefstal al circa 5.668 kilometer met de auto had gereden. Nadat de auto was teruggevonden heeft de expert op 16 april 2004 de schade aan de auto onderzocht; de expert heeft deze schade vastgesteld op een bedrag van € 764,58 incl. BTW.

In artikel 9.1 van de op de verzekering van toepassing zijnde verzekeringsvoorwaarden is bepaald:

‘(…)

a. De premie wordt, afhankelijk van de dekking, onder meer bepaald aan de hand van (…) het met de personenauto te rijden aantal kilometers per jaar (…)

b. Indien zich een wijziging voordoet in de hiervoor onder a genoemde gegevens, dient de verzekeringsnemer binnen 30 dagen daarvan aan de maatschappij mededeling te doen. (…)

c. (…)

d. Indien bij schade blijkt dat de verzekeringsnemer de onder a genoemde gegevens niet juist heeft verstrekt, of niet heeft voldaan aan de onder b genoemde verplichting, terwijl de maatschappij een hogere premie zou hebben

berekend indien de onder a genoemde gegevens juist waren verstrekt, dan wel de premie zou hebben verhoogd indien hij wel aan de onder b genoemde verplichting zou hebben voldaan, heeft de maatschappij het recht de vergoeding van schade en kosten te verminderen in verhouding van de betaalde premie tot de premie zoals die na de verhoging zou zijn geweest.'

In artikel 26 aanhef en onder b van de verzekeringsvoorwaarden is bepaald: '(…) is van de verzekering uitgesloten diefstalschade (…) indien de personenauto ten tijde van diefstal van de gehele personenauto niet was voorzien van een voor die personenauto verplicht (…) SCM/TNO goedgekeurd anti-diefstalsysteem, klasse 3, voorzien van een SCM certificaat, dan wel van een door de maatschappij geaccepteerd technisch gelijkwaardig af-fabriek anti-diefstalsysteem'.

Verzekeraar heeft met een beroep op bovengenoemde polisartikelen aan klager schade-uitkering ontzegd.

De klacht

Klager heeft in het voorjaar van 2002 de Audi gekocht. Het verkopende autobedrijf heeft toegezegd dat in de auto een alarminstallatie klasse 3 was geïnstalleerd met bijbehorend SCM certificaat.

Klager heeft de auto met ingang van 15 mei 2002 via zijn tussenpersoon bij verzekeraar verzekerd. Blijkens de polisvoorwaarden is een alarminstallatie klasse 3 met bijbehorend SCM certificaat vereist. Hoewel dit certificaat niet aan verzekeraar is overgelegd, heeft deze de verzekering toch afgesloten.

Op 9 juli 2002 is de auto gestolen. Na onderzoek door een expert is verzekeraar, ondanks mondelinge toezegging dat de schade werd uitgekeerd, niet tot uitkering overgegaan omdat in de auto niet een alarminstallatie klasse 3 zou zijn geïnstalleerd en het bijbehorende SCM certificaat niet aan verzekeraar was overhandigd.

Klager heeft verzekeraar, de tussenpersoon en het autobedrijf aansprakelijk gesteld. De beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar van de tussenpersoon heeft een bedrag van € 9.563,07 uitgekeerd, zijnde 1/3 deel van de schade ten bedrage van€ 26.000, - te vermeerderen met de wettelijke rente. Het autobedrijf heeft de later teruggevonden auto gekocht van klager voor een bedrag van € 14.500,-. Klager wil de resterende schade ten bedrage van € 5.366,46 met rente op verzekeraar verhalen.

De tussenpersoon heeft zich niet gedragen zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend tussenpersoon mag worden verwacht, daar hij actie had moeten ondernemen, mede gelet op zijn wetenschap dat geen SCM certificaat kon worden overgelegd, en gelet op het risico dat de verzekering zo geen dekking zou bieden bij diefstal. Hij had het SCM bestand moeten raadplegen en zo eenvoudig kunnen achterhalen hoe de auto was beveiligd respectievelijk of al dan niet een kopie van het SCM certificaat kon worden afgegeven.

De positie van een tussenpersoon vertoont grote overeenkomst met die van een verzekeraar. Een verzekeraar moet eveneens de uiterste zorg betrachten om te voorkomen dat hij onbekend met voor hem van belang zijnde gegevens een verzekering afsluit. Hij moet binnen redelijke grenzen maatregelen nemen om te voorkomen dat hij onder invloed van onjuiste veronderstellingen een verzekering afsluit. Klager wijst op artikel 6:228 lid 2 BW. Mede gelet op Uitspraak Nr. 2000/20 Med van de Raad van Toezicht Verzekeringen had het op de weg van

verzekeraar gelegen nader onderzoek te doen. Door dat na te laten is hij onvoldoende diligent geweest. Dit moet voor zijn rekening komen. Hij had, omdat hem het SCM certificaat niet werd overhandigd, meer zorgvuldig moeten informeren naar de feiten en omstandigheden betreffende de alarminstallatie en het SCM certificaat. Op eenvoudige wijze had hij via internet het SCM bestand kunnen raadplegen. Omdat hij toch de verzekeringsovereenkomst heeft afgesloten, komt hem in beginsel geen beroep op verzwijging en/of de uitsluiting van artikel 26 van de polisvoorwaarden toe. Klager betwist overigens dat de polisvoorwaarden van toepassing zijn, omdat deze hem niet voor of bij het afsluiten van de verzekering ter hand zijn gesteld. Bovendien is een beroep door verzekeraar op artikel 26 in het onderhavige geval in strijd met de redelijkheid en billijkheid ex artikel 6:248 BW. Verzekeraar behoort dan ook volgens klager de resterende schade te voldoen.

Het standpunt van verzekeraar

De verzekering is ingegaan op 6 augustus 2001. Verzekerd werd een Ford Scorpio. Met ingang van 15 mei 2002 is de Audi op deze polis verzekerd.

Op 9 juli 2002 is de Audi ontvreemd. De door verzekeraar ingeschakelde expert rapporteerde dat de auto niet was voorzien van een SCM/TNO-goedgekeurd klasse 3 anti-diefstalsysteem. Het systeem waarmee de Audi was uitgerust, voldeed niet aan de SCM/TNO-kwaliteitseisen.

Daarom heeft verzekeraar schadevergoeding geweigerd met een beroep op artikel 26 sub b van de polisvoorwaarden. Blijkens de in de polisvoorwaarden opgenomen ‘verplichtingen diefstalpreventie' moest de Audi voorzien zijn van een klasse 3 systeem. Van acceptatie van het af-fabriek anti-diefstalsysteem in de zin van artikel 26 sub b is geen sprake.

Het ligt op de weg van de verzekerde, eventueel daarin gesteund door de tussenpersoon, kennis te nemen van de polisvoorwaarden en ervoor te zorgen dat aan die voorwaarden wordt voldaan. Verzekeraar controleert dan ook in beginsel niet of een te verzekeren auto voorzien is van het vereiste alarm. Evenmin is nodig dat bij acceptatie het SCM certificaat wordt overgelegd.

Dit kan slechts anders zijn als verzekeraar er kennis van heeft dat aan de eisen niet wordt voldaan zodat de verzekerde zich ten onrechte verzekerd waant. Daarvan was hier echter geen sprake omdat verzekeraar niet bekend was dat het alarm van de Audi mogelijk niet voldeed aan de in de polis gestelde eisen.

Overigens was klager op de hoogte van deze eisen. Dit volgt o.a. uit de correspondentie met zijn tussenpersoon en zijn rechtsbijstandverzekeraar, alsmede uit het klaagschrift aan de Raad. Bij aankoop van de Audi had hij juist bedongen - en de verkoper had dit toegezegd - dat de auto was voorzien van een alarmsysteem dat voldeed aan de eisen van klasse 3. Daarom ook veronderstelde hij dat een alarm volgens de eisen van klasse 3 was geïnstalleerd.

In de klacht wordt gewezen op jurisprudentie betreffende de zorgplicht van de tussenpersoon, die moet waken voor de belangen van de via hem verzekerden. Gesteld wordt dat de positie van de tussenpersoon overeenkomt met die van de verzekeraar. Reeds het gegeven dat de tussenpersoon de belangen van de verzekerde behartigt - juist tegenover de verzekeraar - brengt echter mee dat de in bedoelde jurisprudentie gehanteerde normen niet zonder meer ook gelden voor de verzekeraar.

Ook Uitspraak Nr. 2000/20 Med van de Raad is niet vergelijkbaar met het onderhavige geval. In die kwestie ontving de verzekeraar gegevens van de

aspirant-verzekerde die aanleiding gaven tot twijfel over de juistheid daarvan en noopten tot navraag. In klagers geval is daarvan geen sprake. Uit niets bleek dat het alarmsysteem van de Audi niet voldeed aan de eisen die de polis stelt.

Voorts stelt klager dat verzekeraar geen beroep op artikel 26 van de polisvoorwaarden toekomt omdat de voorwaarden niet van toepassing zijn, daar zij hem niet voor dan wel bij het sluiten van de verzekering ter hand zijn gesteld. Kennelijk doelt hij op de regeling omtrent algemene voorwaarden in Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek. De regeling geldt echter niet voor kernbedingen. Volgens S.Y.Th. Meijer (AV&S 2004, 01) geldt "als vuistregel dat kernbedingen veelal samenvallen met de essentialia zonder welke een overeenkomst, bij gebreke van voldoende bepaalbaarheid van de verbintenissen, niet totstandkomt". Verder wijst Meijer op de parlementaire geschiedenis, waaruit blijkt dat voor de verzekeringsovereenkomst geldt "dat algemene voorwaarden die de omvang van de dekking en de premie vaststellen als een kernbeding moeten worden geïnterpreteerd. Voorwaarden die de modaliteiten van de wederzijdse overeengekomen prestaties bepalen, zijn niet als kernbedingen te kwalificeren". In een toelichting op deze problematiek heeft de minister betoogd: "Uiteraard zijn er overeenkomsten waarbij kernbedingen ook in voormelde beperkte zin opgevat, groot in aantal zijn; men denke aan de verzekeringsovereenkomst, waarbij de omvang van de dekking vaak in uitvoerige opsommingen van gedekte en uitgesloten risico's is neergelegd".

De uitsluiting van diefstalschade als de auto niet het vereiste alarmsysteem heeft, is een kernbeding. Een beroep op vernietiging van de desbetreffende polisbepaling komt klager derhalve niet toe.

De van toepassing zijnde verzekeringsvoorwaarden zijn op de verzekering van kracht geworden per (hoofd)premievervaldatum 20 maart 2002. Enige tijd vóór deze datum zijn deze toen nieuwe voorwaarden aan klager toegezonden. Toen hij de Audi verzekerde moest hij dus in het bezit zijn van deze voorwaarden.

Klager heeft behalve de Ford en de Audi nog andere auto's gehad welke op een andere polis van klager bij verzekeraar waren verzekerd. Die polis liep van 20 maart 1998 tot 20 maart 2003. Ook met betrekking tot die verzekering zal hij meermalen polisvoorwaarden hebben ontvangen. De toen geldende polisvoorwaarden bevatten een identieke uitsluiting voor diefstalschade bij ontbreken van een alarm klasse 3. Dat klager bekend is met de eis ten aanzien van het alarmsysteem blijkt ook uit het gegeven dat ook met betrekking tot een ander voertuig van klager, dat eind 2001 aan verzekeraar ter verzekering werd aangeboden, een SCM/TNO goedgekeurd alarmsysteem klasse 3 vereist werd, welk alarm klager vervolgens heeft laten inbouwen.

Waarom het beroep op artikel 26 van de polisvoorwaarden in strijd is met de redelijkheid en billijkheid, ontgaat verzekeraar. Het lijkt niet onredelijk beveiligingseisen te stellen ten aanzien van dure of diefstalgevoelige auto's, en vergoeding van schade door diefstal te beperken of uit te sluiten als de voorgeschreven beveiliging niet is toegepast. Een dergelijke regeling is in de verzekeringsmarkt gebruikelijk. Bovendien heeft klager, die bekend was met de regeling, daartegen geen bezwaar gemaakt.

Onzeker is of het door klager genoemde resterende schadebedrag van € 5.366,46 het schadebedrag is dat, andere weren weggedacht, voor vergoeding in aanmerking komt. De dagwaarde van de Audi was aanvankelijk vastgesteld op € 26.000,-. Nadat de auto was teruggevonden, is de schade aan de auto door de

expert begroot op € 764,58. Daarom lijkt het bedrag, € 14.500,-, waarvoor klager de auto vervolgens heeft verkocht, laag. Als gevolg daarvan zal het genoemde resterende schadebedrag te hoog zijn. Verzekeraar betwist dus de hoogte ervan.

Verzekeraar heeft subsidiair een beroep gedaan op artikel 9 lid 1d van de polisvoorwaarden. Bij het aanvragen van de verzekering heeft klager aangegeven dat jaarlijks niet meer dan 12.000 km met de auto zou worden gereden. Bij het onderzoek naar de diefstalschade bleek echter dat met de auto jaarlijks 45.000 à 50.000 km werd gereden. Klager heeft nagelaten deze wijziging mee te delen. In dat geval kan de vergoeding van schade en kosten worden verminderd in de verhouding van de betaalde premie tot de premie die bij wetenschap van de ware stand van zaken zou zijn berekend. Voor de Audi gold, op basis van een jaarkilometrage van maximaal 12.000 km, een kwartaalpremie van € 224,37. Uitgaande van het tarief voor onbeperkt rijden had de kwartaalpremie € 398,25 moeten zijn. Van de schade en kosten zal dus eventueel 224,37 / 398,25 = 56,34% worden vergoed.

Het door klager gevorderde resterende schadebedrag is berekend aan de hand van de aanvankelijk door de expert vastgestelde dagwaarde van de Audi, minus de vergoedingen die klager inmiddels van anderen heeft ontvangen. Deze rekenwijze volgend en rekening houdend met de hierboven berekende verhoudingsgewijze vergoeding wegens overschrijding van de kilometrage, resteert geen te vergoeden schade. Van de dagwaarde ad € 26.000,- zou immers hoogstens 56,34%, derhalve een bedrag van € 14.648,40, voor vergoeding in aanmerking komen. Als van dit bedrag de ontvangen vergoedingen van de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar van de tussenpersoon (€9.563,07) en het autobedrijf (€14.500,-) worden afgetrokken, resteert geen vordering.

Het commentaar van klager

Klager heeft, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, zijn klacht gehandhaafd. Klager merkt nog op dat het door verzekeraar gestelde omtrent het kilometrage niet van belang is aangezien de beide auto's van klager bij verzekeraar waren verzekerd en de duurste auto op een tarief voor onbeperkt rijden stond en de andere, de Audi, op een tarief voor maximaal 12.000 km per jaar.

Het oordeel van de Raad

1. Uit de aan de Raad overgelegde stukken blijkt, respectievelijk onweersproken door klager heeft verzekeraar gesteld, dat klager naast de Audi nog een Renault (die duurder was dan de Audi) bij verzekeraar had verzekerd, dat hij eerder bij verzekeraar auto's had verzekerd, en voorts dat eerder in een door klager aan verzekeraar ter verzekering aangeboden auto een SCM/TNO goedgekeurd alarmsysteem klasse 3 vereist werd, welk alarm klager vervolgens had laten inbouwen. Verdedigbaar is het standpunt van verzekeraar dat klager uit dien hoofde al bekend was met de door verzekeraar ter zake van duurdere of diefstalgevoelige auto's vereiste alarmsystemen, met name klasse 3.
2. Verdedigbaar is verder het standpunt van verzekeraar dat, wat er zij van de stelling van klager dat de polisvoorwaarden hem niet voor of bij het afsluiten van de verzekering ter hand zijn gesteld, het in de onderhavige polis vereiste alarmsysteem op grond van de parlementaire geschiedenis te beschouwen is als een kernbeding waarvoor de in de artikelen 6:231 en volgende van het Burgerlijk Wetboek vervatte regeling niet geldt.

2006/005 Mo

3. Verdedigbaar is voorts het standpunt van verzekeraar dat er voor hem ter gelegenheid van het tot stand komen van de onderhavige verzekering voor de Audi, geen aanleiding bestond tot controle op de aanwezigheid in deze auto van het vereiste alarmsysteem omdat uit niets bleek dat het alarmsysteem van de Audi niet aan deze eisen voldeed.
4. Verzekeraar heeft dan ook met een beroep op het feit dat de Audi tijdens de diefstal niet was voorzien van een SCM/TNO goedgekeurd alarmsysteem klasse 3, aan klager schadevergoeding kunnen ontzeggen, aangezien het wel aanwezige af-fabriek systeem blijkens een nader rapport van 15 oktober 2002 van de expert niet voldoet aan de kwaliteitseisen welke door SCM/TNO daaraan worden gesteld. Door te handelen als voormeld heeft verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet geschaad.
5. De vraag of verzekeraar zich tevens op de hierboven onder Inleiding geciteerde bepalingen uit artikel 9.1 van de verzekeringsvoorwaarden heeft kunnen beroepen, kan daarom buiten beschouwing blijven.

De beslissing
De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 9 januari 2006 door mr. M.M. Mendel, voorzitter,
mr. D.H. Beukenhorst, drs. C.W.L. de Bouter en mr. E.M. Dil-Stork, leden van de Raad,
in tegenwoordigheid van mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De voorzitter:

(mr. M.M. Mendel)

De secretaris:

(mr. S.N.W. Karreman)